

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי-אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

יריד חוויות הפסח

החלה ההרשמה ליריד חוויות הפסח בכפר-חב"ד. הפעילות מיועדת לתלמידי גני-ילדים ובתי-ספר יסודיים, ומקנה להם שלל חוויות הקשורות בחג: התנסות אישית בלישת הבצק ובאפיית מצה, סיור במאפיית המצות הגדולה, סרט וידאו חדש ועוד. הביקור בתשלום, וכל ילד מקבל שי - מצה באריזה אישית מהודרת והגדה של פסח. היריד יפעל מ"כ"ה באדר (7.3) עד י' בניסן (21.3). הרשמה מראש חובה ומומלץ להקדים. טל' 03-9606402 או 054-8113770.

קמחא דפסחא

לקראת חג הפסח המתקרב פותחים בתי-חב"ד ברחבי הארץ במגבית 'קמחא דפסחא' המסורתית. לנוכח המצוקה הגוברת הציבור נקרא לתרום ביד רחבה, כדי לשמח את לב המשפחות הנוזקות ולאפשר להן לערוך את חג הפסח כראוי. פרטים בבתי-חב"ד.

נסיעה ל"ג בעומר

לקראת ל"ג בעומר שוב תצא קבוצה מאורגנת של בנות לחצר הרבי מליובאוויטש ולהשתטחות על הציון הקדוש, במסגרת התכנית 'נוסעים לרבי' שעליה מעיינותיך. המסע מיועד לבנות ונשים בגילאי 19-30, בוגרות מדרשות ומכללות, ויימשך עשרה ימים. היציאה אי"ה ביום שני י"ב באייר (22.4), והחזרה לארץ ביום רביעי כ"א באייר (1.5). מומלץ להקדים ולהירשם. פרטים והרשמה: חיה 03-5366121.

זמני השבוע

ירושלים תל-אביב חיפה בארשבע אילת ניו-יורק

5:28	5:19	5:19	5:07	5:16	5:01
ניגנת השבת					
6:28	6:15	6:17	6:15	6:16	6:14
צאת השבת					

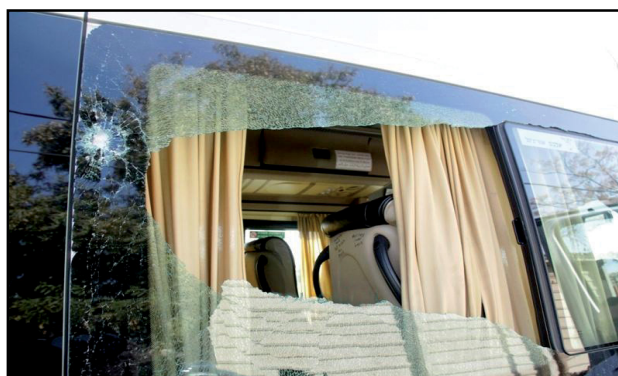
300 בתי-חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

דיי לדקלם ססמאות שהכזיבו

התקשורת הישראלית משתמשת אף היא במינוח המכובס 'אסירים', במקום לקרוא לנבלים האלה בשמם - מחבלים, רוצחים, שופכי דם נשים ותינוקות

מסימני ה'שלום'. אבנים על מכוניות ובהן אזרחים, נשים וילדים

בים טוענים כי 'התהליך המדיני' כבר נהפך לדת, שמאמיניה דבקים בה במנותק מכל מה שמתחולל במציאות. הם יוסיפו לצעוק בגרון ניחר שיש לוותר 'למען השלום', גם אם יונחו לפתחם אלף הוכחות שהווייתורים האלה רק יר-חיקו את השלום האמיתי.

חלקים בציבור התפכחו מהזיות אוסלו וההתנתקות אחרי שראו את התוצאות המרות של המהלכים האלה. הלא שום אדם

שיצאו לרצוח במתכוון נשים וילדים. 'הרשות הפלסטינית' מכנה את המחבלים 'קדושים', קוראת כיכרות על שמם, משלמת משכורות לבני משפחותיהם, ומצהירה מעל כל בימה שלא תנוח ולא תשקוט עד שכל ה'גיבורים' ישתחררו.

כל מי שענינו בראשו מבין שעם האוייב הזה לא יהיה אפשר לעשות שלום. כל הסכם לא יהיה אלא עוד קרש קפיצה לשלב הבא של המלחמה בנו. הם לעולם לא ישלימו עם עצם קיומנו פה, וכך הם מחנכים את ילדיהם שארץ-ישראל כולה היא 'פלסטין הכבושה'. אולי הגיע הזמן להתפכח מן ההזיות ולהתחיל לקרוא נכון את המציאות?

'דת השלום'

חסידי 'דת השלום' מיהרו לקפוץ על עגלת המהומות ביהודה ושומרון כדי לטעון שחייבים לקדם את 'התהליך המדיני', מפני שהשטח בוער. כך עובד ההיגיון שלהם. אם מאיימים עלינו - חייבים למהר ולהיכנע, למען השלום כמובן. ומה יהיה מחר, כששוב יאיימו וימצאו עילה חדשה להתפרעויות? - מובן שהפתרון הוא לוותר עוד ולסגת עוד, כדי להשביע את בטנו הרעבה של אליל ה'שלום'.

ההיגיון הבריא אומר שאין חותמים על הסכמים רעים, שאינם שווים את הנייר שעליו הם נכתבים, רק מפני שמאיימים עליך. כנגד לחץ ואיומים צריך להפגין כושר עמידה ועוז-רוח. ברוח ימי הפורים שחגגנו השבוע, כדאי לאמץ את דרכו של מרדכי היהודי - "לא יכרע ולא ישתחוה".

ברידע, המתגורר בתל-אביב ובירושלים, בחיפה ובנתניה, אינו רוצה שביתו יהיה מטרה לטיילים שישוגרו מהרי יהודה ומגבעות השומרון. שום אישה שפויה אינה רוצה שעוד מפלצת טרור תשלוט בבל-ליבה של ארצנו.

אבל יש מי שמוסיפים לדקלם את הססמאות שהכזיבו, וכשאתה מעמת אותם עם המציאות, הם טוענים שאילו היינו מוותרים עוד ונסוגים עוד - השלום כבר היה מלבלב פה. קשה מאוד להתווכח עם 'בעלי אמונה' שכאלה.

פושעים אינם גיבורים

למה לנו להרחיק לכת. השבוע אנחנו שומעים על מהומות בקרב ערביי יהודה ושומרון למען מה שהם מכנים 'אסירים'. אין אלה הפגנות רחוב של נערים משועממים, אלא מהלך מכונן מטעם 'הרשות הפלסטינית' וכלי התקשורת שלה. אלה יוצאים מגדרם כדי לבטא את הנחישות לפעול למען אותם 'אסירים'.

התקשורת הישראלית משתמשת אף היא במינוח המכובס 'אסירים', במקום לקרוא לנבלים בשמם - מחבלים, רוצחים, שופכי דם נשים ותינוקות. אין היא שואלת את נציגי 'הרשות הפלסטינית' איך ייתכן שהם הופכים את הפושעים האלה לגיבורים, אחרי שחתמו איתנו על הסכם שלום, שבו הוסכם להפסיק את פיגועי הטרור.

אותו 'פרטנר שלום' כביכול, שמאיים לתבוע מפקדים וחיללים בצה"ל לבית-הדין הבינלאומי בהאג על 'פשעי מלחמה', מאדיר מחבלים

מרשות הרבים לרשות היחיד

אך בשימוש לא־ראוי הם עלולים לרדת למטה ולהיכלל בתוך הרע.

גילוי האחדות בעולם

ההתייחסות ל'רשויות' האלה מתחלקת אף היא לשניים: יש דברים שהגישה כלפיהם צריכה להיות – "קדש עצמך במותר לך". אמנם אלה דברים מותרים, אבל יהודי מקדש את עצמו ומתנזר מדברי מותרות שאינם נחוצים לבריאות הגוף ולצורכי עבודת הבורא.

יש דברים שההתייחסות אליהם היא – "כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו". היהודי משתמש גם בענייני החולין האלה לשם שמים, או למעלה מזה – על-ידי הדברים האלה עצמם הוא מגיע ל'דְּעָהוּ', לידיעת הבורא. ליהודי ניתן כוח לשנות את העולם ולפעול שגם דברים שבמקורם אינם 'רשות היחיד' יתהפכו ויהיו 'רשות היחיד' לקב"ה. כך הפכים את העולם כולו שיהיה 'רשות היחיד' בגלוי, שיוכל לגלות את מלכותו של הקב"ה במלוא העוצמה, בגאולה האמיתית והשלמה.

(תורת מנחם כרך לד, עמ' 215)

ואין שם שום דבר זר לקדושה.

'רשות הרבים' זו העבודה של 'סור מרע'. ה'רבים' מייצגים את ההפך מהאחדות האלוקית. משמעות המושג 'רשות הרבים' במובן הרוחני היא, שאין כביכול בעל-בית אחד, אלא זה מקום הנתון לשליטתם של רבים, וכל אחד ואחד יעשה שם כראות עיניו. יהודי נדרש לדחות עמדה זו ולשלול אותה, וזאת על-ידי שהוא סר מהרע ואינו עובר על רצון הבורא.

חצר השותפים

אך בין שני הקצוות האלה יש רשויות שנחשבות דרגת ביניים. למשל, חצר משותפת לכמה דירות. מן התורה גם היא רשות היחיד, אך חכמים אסרו לטלטל בה משום שהיא דומה לרשות הרבים. הפתרון לחצר כזאת הוא 'עירוב חצרות' – שכל השכנים יניחו מאכל אחד בערב שבת, ובכך 'יתערבו' כרשות אחת.

הרשויות האלה מסמלות את תחומי החולין, שאינם חטא ואינם מצווה. אלה עיסוקים שיכולים לשרת את הבורא ולעלות לקדושה,

בפרשתנו מופיע שוב הציווי על שמירת השבת: "ושמרתם את השבת כי קודש היא... כל העושה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמה". מהי מלאכה האסורה בשבת? חז"ל מפרטים ל"ט אבות מלאכה האסורים בשבת. היה צפוי שמסכת שבת תיפתח בהצגת המלאכות האסורות בשבת, אך תחת זאת המסכת נפתחה בדיני 'הוצאה מרשות לרשות', שלכאורה היא פרט בדיני שבת.

אלא ש'הוצאה מרשות לרשות' היא עיקר מהותה של השבת. השבת נועדה להביע את בעלותו של הקב"ה על העולם, ואת היות הבריאה כולה 'רשות היחיד' של הקב"ה. אנו שובתים ממלאכה בשבת, כי הבורא ברא את העולם בשישה ימים ושבת ביום השביעי. נמצא שדיני הוצאה מרשות לרשות משקפים את הרעיון המרכזי הזה.

שלילת 'רשות הרבים'

ככלל, עבודת ה' מתחלקת ל'רשות היחיד' ול'רשות הרבים'. לימוד התורה וקיום המצוות הם בבחינת 'רשות היחיד', מפני שרק הקב"ה מצוי בהם, אלה עניינים של קדושה בטהרתה,

אמרת השבוע

לב חכם לימינו

רבי חיים מוולוז'ין נכנס פעם אחת להיכל הישיבה בשבת אחר-הצהריים, וראה כמה בחורים שבילו את הזמן בשיחה בטלה. אמר להם: "אם ממילא אינכם לומדים, מוטב שתקיימו את ראשייהתיבות של 'שבת' – שינה בשבת תענוג".

נענה אחד הבחורים, שנודע בחריפותו: "אנו מפרשים ש'שבת' ראשייהתיבות שיחה בשבת תענוג..."

הגיב רבי חיים: "על כך כבר אמר שלמה המלך, 'לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו'. החכם שם את הנקודה בצד ימין של השי"ן, ואילו הכסיל שם אותה בצד שמאל..."

פתגם חסידי

"איש אינו אוהב כסף, כי הכסף אינו אוהב איש, ומתגלגל בכל פעם לפעם למקום אחר. האדם רק חומד את הכסף, ולכן לא ישבע כסף" (רבי מאיר מאפטה)

מן המעיין

חטא העגל | מאת הרב אליעזר ברוד

דרך-ארץ למנהיג

"ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים" (שמות לב,א). אם חיפשו מנהיג במקום משה, מדוע לא מינו את אהרן תחתיו? אלא מאחר שאהרן היה "רודף שלום" ועסק בהשכנת שלום, היה קרוב מדי אל בני ישראל, ואין לבני האדם דרך-ארץ כלפי מי שקרוב אליהם.

(רבי יצחק מוורקה)

הנשים לא נתנו

"פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם" (שמות לב,ב). אהרון ציווה עליהם להביא את נזמי הזהב של נשותיהם ובנותיהם, בידעו שלא במהרה ייענו הנשים ויוותרו על תכשיטיהן. ואכן, בני ישראל הביאו את נזמי הזהב "אשר באוזניהם", את התכשיטים שלהם, אבל הנשים לא נתנו את תכשיטיהן לעשיית העגל.

(אלשיך)

רדיפת המותרות

הדבר העיקרי המביא לידי התפרקות מעול תורה ומצוות ומעול מוסר הוא ה'נזמים' – רדיפה מבוהלת ובלתי-יפוסקת אחרי מותרות, נזמים ותכשיטים.

(אור המאיר)

שלם בעד האמונה

אף שבני ישראל חטאו חטא גדול במעשה העגל,

בכל זאת עלה דור המדבר בדרגתו על דורנו. בני דור המדבר היו מוכנים לנדב את כספם וזהבם כדי לעשות להם 'אלוקים', ואילו כיום מוותרים לצערנו על האלוקים ובלבד לעשות הון ועושר.

(רבי אייזל מסלוניס)

רד מגדולתך

"וידבר ה' אל משה לך רד כי שחת עמך" (שמות לב,ז). מהו "לך רד"? אמר רבי אלעזר: אמר הקב"ה למשה 'לך רד מגדולתך'. כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל, עכשיו שישאל חטאו, אתה למה לי.

(ברכות לב,א)

בזכות ישראל

על מעשה העגל עצמו לא נענש משה, אף שהקב"ה אומר לו "לך רד מגדולתך". הירידה הזאת אינה עונש על עצם החטא, אלא נטילת הגדולה שאותה קיבל משה בזכות ישראל, ועכשיו, לאחר שחטאו, הזכות הזאת אינה קיימת עוד.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

אין פירוד

הכפרה על חטא העגל הייתה מחצית השקל, לרמז שגם אחרי שחטאו, הקב"ה וישראל הם כשני חצאים שאינם יכולים להיפרד זה מזה.

(אור התורה)

שליח הרפואה

בארמון המלוכה דאגה רבה. בתו היחידה של המלך חלתה במחלה קשה והרופאים לא מצאו לה תרופה. מלך אלג'יר היה מלא דאגה. כל ענייני הממלכה נדחו, ואת מקומם תפסה החרדה לשלום הנסיכה. כרוז יצא מאת המלך כי מי שיביא לידי רפואת בתו יעשירו המלך עושר רב.

באותם ימים, לפני למעלה משש מאות שנה, הגיע לצפון אפריקה הצדיק והמלומד בניסים רבי אפרים אנקאוה. אך בנס ניצל מפרעות הנוצרים בארץ מולדתו, ספרד, לאחר ששלוש קהילות קדושות ומפוארות, טולדו, עיר מולדתו, סביליה וקורדובה, נטבחו.

ידו של רבי אפרים נפגעה ושתתה דם, והפורעים חשבוהו למת. כשעזבו, הצליח להימלט, ונדד מעיר לעיר עד שעלה על אנייה שהפליגה למרוקו.

הוא שהה זמן־מה במרוקו, ומשם עבר לאלג'יר, לעיר הוניאן. באותם ימים סבלו היהודים מרדיפות. נאסר עליהם להתגורר בערים מסוימות, ובהן עיר הבירה אז, תלמסאן.

כאשר נודע על מחלתה המסתורית של בת המלך החליט רבי אפרים כי זו שעת הכושר לקדש שם שמים ברבים, וכך להביא ישועה לבני עמו. הוא ביקש להיפגש עם הקאדי המקורב אל המלך, ולמסור לו כי הוא מוכן לבוא לתלמסאן, ובעזרת ה' יעלה בידו לרפא את בתו.

אחרי ביקורי הרופאים הרבים היו המלך והמלכה מיואשים למדי, והיו מוכנים לתלות את תקוותם בכל דבר העשוי להביא לבתם רפואה. הצעתו של הרב התקבלה בשמחה והוא הוזמן לבוא לתלמסאן.

הרב בא אל הארמון ועמו יהודי שלקח לעוזרו. המלך קיבל את פניו בחום ובכבוד וניגש עמו אל חדרה של החולה. בטרם נכנס שאלו המלך: "האומנם תוכל לרפא את בתי? רואה אני שבאת בלי תיק ואף ספרי רפואה לא הבאת עמך!".

הביט רבי אפרים במלך ואמר: "ה' הוא הרופא כל בשר, והוא ישלח רפואה לבתך. אני הנני שליח בלבד. אולם אחת אבקש ממך – להוציא כל איש מחדר החולה. רק אני ועוזרי נישאר בחדר".

הסכים המלך לבקשת הרב ויצא והותיר בפנים רק את הרב ועוזרו. הוא והמלכה נותרו מאחורי הדלת.

מיהר רבי אפרים לפתוח את הדלת וקרא להורים להיכנס. לתדהמתם העצומה פנתה אליהם לפתע הנסיכה וביקשה: "צמאה אני, תנו לי מים!". המלך והמלכה לא ידעו את נפשם מרוב שמחה. הם מיהרו להביא מים לבתם, ובתוך כך בכו וצחקו חליפות ולא האמינו למראה עיניהם.

התקרב הרב למיטת הנסיכה וראה כי היא שוכבת בעיניים עצומות ואינה מגיבה לסביבה. הוא הרים את ראשו כלפי מעלה ושפך תפילה חרישית מעומק ליבו, שיעשה ה' למען עמו וירפא את בת המלך. לא עברו רגעים אחדים ופתאום זזה החולה ופקחה את עיניה.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

לעתיד נבין

חז"ל אומרים שטעמי המצוות יתגלו רק לעתיד לבוא. כיום אנו יכולים להבין את טעמיהן של מקצת המצוות, ויש מצוות שאיננו מבינים כלל את טעמיהן, כמו מצוות פרה אדומה. האם אי ידיעת הטעם פוגמת ביכולתנו לקיים כראוי את המצוות, או אולי העיקר הוא לקיים את המצוות מתוך קבלת עול מוחלטת, וממילא אין משמעות לידיעת הטעם?

בסוגיה זו דן הרמב"ם ב'שמונה פרקים' שלו (פרק ו). הוא מביא בתחילה את הפסוק: "נפש רשע איוותה רע" (משלי כא, ו), ומסביר שכאשר יש בליבו של אדם תשוקה ותאוה לדבר עברה, אף-על-פי שלא עולה על דעתו לעשותה בפועל – הוא רשע. בהמשך מביא הרמב"ם מאמר חז"ל הסותר לכאורה את הפסוק הנ"ל. רבי שמעון בן-גמליאל אומר: "לא יאמר אדם אי אפשי לאכול בשר בחלב, אי אפשי ללבוש שעטנז... אלא אפשי, ומה אעשה שאבי שבשמים גזר עליי". כלומר, לדעת רשב"ג, השלמות של עבודת ה' היא דווקא כאשר האדם מתאוה לדבר עברה, וכופה את רצון ה' על רצונו האישי.

מצווה להבין ולהפנים

מסביר הרמב"ם, שלאמיתו של דבר אין סתירה בין הדברים. הפסוק במשלי מתכוון למצוות השכליות, כמו איסורי גנבה, גזל, רצח וכדומה. אם האדם יאמר 'אפשי' על דברים כאלה – הרי הוא אדם מושחת. אולם כשמדובר במצוות העל-שכליות, שאין להסבירן הסבר הגיוני – מצוות אלה צריך האדם לקיים אך ורק מפני שכך ציווה הקב"ה, ולא בגלל שכלו והבנתו. עליו לומר: "אפשי, ומה אעשה שאבי שבשמים גזר עליי".

למקרא הדברים במבט שטחי נראה שאת המצוות השכליות (כיבוד אב ואם, הימנעות מגזל, גנבה ורציחה וכדומה) צריך האדם לקיים מפני שההיגיון האנושי מחייב את קיומן. ולכאורה, הרי ידוע שהיסוד לקיום כל המצוות, גם השכליות, צריך להיות הציווי האלוקי ולא ההבנה האנושית. למה אפוא לא יוכל אדם לומר 'אפשי' גם במצוות השכליות?!

מסבירה תורת החסידות, שמשמעות דברי הרמב"ם עמוקה יותר. ודאי שכל מצווה, גם מצווה שכלית, צריך לקיים אך ורק בגלל ציווי ה'. הרמב"ם אינו מדבר על המניע לקיום המצוות הללו, אלא על מהות הציווי. במצווה שכלית חלק מהמצווה הוא שהאדם יזדהה עמה בתוך נפשו, עד שלא תהיה לו כל תאוה ומשיכה לחטא.

גישות שלובות

במילים אחרות: בכל מצווה יש הצד המעשי שלה וגם הצד הנפשי – התחושה שצריכה להיות בנפש האדם. במצווה על-שכלית רצון ה' הוא שהתחושה בשעת קיומה תהיה התבטלות וקבלת עול מוחלטת. אולם במצוות השכליות לא דיי בעצם הקיום המעשי, אלא יש צורך שהאדם יזדהה עמה בתוך נפשו, עד שהוא עצמו, מבחינת אישיותו הפנימית, ירגיש שכיבוד אב ואם הוא הכרחי וטבעי, וגנבה וגזל הם דבר שלילי ומושחת.

בעבודת ה' שני צירים מרכזיים: מצד אחד יש בה התבטלות מוחלטת לקב"ה, מתוך כפיית מרותו של הקב"ה על האישיות הפרטית; ומצד שני צריכה עבודת ה' לזכך ולעדן את אישיותו של האדם ולשנות את כוחות נפשו. לכן נתן לנו הקב"ה שני סוגים של מצוות: מצוות שכליות ומצוות על-שכליות. המצוות השכליות נועדו לזכך ולעדן את כוחות נפשו של האדם, כל מצווה על-פי אופייה ותוכנה; ואילו המצוות העל-שכליות נועדו לטעת בנפש האדם את ההתבטלות המוחלטת לרצון ה'.

שתי הגישות הללו שלובות זו בזו, ושתייהן צריכות לבוא לידי ביטוי בקיום התורה ומצוותיה. פרשת פרה מדגישה את היסוד העל-שכלי ואת חשיבותה של קבלת העול בעבודת ה', אך בהיבט יש צורך שהתורה והמצוות יחדרו גם לתוך אישיותו והכרתו של האדם.

לאחר שנרגעו קמעה פנה המלך אל רבי אפרים ועוזרו וביקש מהם להישאר בארמון עד שהחולה אכן תשוב לאינתה. רבי אפרים נענה לו ונותר בארמון, עוקב אחר מצבה של הנסיכה ומרבה תפילה לשלומה.

כאשר החלימה הנסיכה לגמרי לא מצא המלך מילים להודות לרבי אפרים על מעשה הפלא שחולל. הוא לחץ בחום את ידו של הרב ואמר: "רצוני להעשירך עושר רב ולמלא את כל אשר תבקש ממני. שאלנא מה תבקש".

נשא רבי אפרים אל המלך את עיניו הטהורות והמפיקות חכמה וענה: "אדוני המלך, לעצמי לא אבקש דבר, אולם מבקש אני על אחיי היהודים הנפוצים ברחבי ממלכתך. אנא הסר מהם את המיסים הכבדים שהטלת עליהם. ועוד אבקש מהוד מעלתך, לפתוח לפניהם את עיר הבירה למגורים ואף בשאר ערי הארץ לבטל את האיסורים שאוסרים על מגורי היהודים. בטוח אני כי תראה תועלת רבה מן היהודים בשגשוגה הכלכלי של המדינה".

לא היסס המלך למלא את בקשת הרב. מיד הוציא כרוז המודיע כי מהיום והלאה בטל 'מס הגולגולת' וכמויכן התבטלו שאר המיסים הכבדים שהוטו על היהודים. כמויכן אישר ליהודים בצו מלכותי להתגורר בכל מקום שירצו.

ואילו לרבי אפרים אמר המלך כי מעתה הוא ממנה אותו ליועצו האישי ומבקש כי יבוא ראשון להתגורר בתלמסאן. כמויכן ביקש ממנו להביא עוד משפחות של יהודים לעיר הבירה, והוא יהיה רבם ומורה דרכם.

נס רפואתה של בת המלך התפרסם ברחבי הממלכה, וישמו של רבי אפרים נישא בפי יהודים ושאינם יהודים כאחד בהערצה רבה.

עוד סיפורי נפלאות רבים נקשרו בשמו והוא נודע כמלומד בניסים. בעיר תלמסאן הקים רבי אפרים ישיבה גדולה, ועד מהרה נהפכה העיר לאחד המרכזים הגדולים של יהדות אלג'יר.

אף מצבם הכלכלי של היהודים השתפר והלך. העיר תלמסאן הייתה עיר סחר חשובה ומרכזית, והתערותם של היהודים בחיי המסחר בה תרמה לה מאוד. ועל-ידם התפתחו בעיר עסקים רבים, והביאו תועלת הן ליהודים עצמם הן למדינה כולה.

גם ארמון המלך היה פתוח לפני רבי אפרים, ובכל עת שפנה אל המלך וביקש דבר-מה מילא המלך בשמחה וברצון את כל בקשותיו.

והיית אה שמח

הגליל. חוויות רבות זכורות לו מאותם ימים, כשהציל אנשים שנפגעו.

ריקנות שהתמלאה

אחרי שירותו הצבאי ראה מודעה שהזמינה צעירים להצטרף לקורס אחים. "חשבת שזה יכול להתאים לי", הוא מספר. "במסגרת הלימודים עבדתי במרכז רפואי בנהרייה. לכאורה הכול היה טוב, אבל בתוכי חשתי ריקנות. יום אחד, כשעברתי ברחוב, ראיתי שלט: בית חב"ד. נכנסתי והתקבלתי בחיוך גדול. השליח הזמין אותי לסעודת שבת. כל השאר היסטוריה".

העבודה במחלקה הסייעודית אינה קלה. "לא אחת אני נאלץ ללוות אדם שהולך לעולמו, ולכאוב עם בני המשפחה. יש שהנפטר או הנפטרת ערירים ואין להם משפחה. אני מארגן בעבור האנשים האלה מניין לאמירת 'שמע ישראל' ברגע ציאת הנשמה. כשזה קורה באישון ליל, אני אומר לבדי 'שמע ישראל'. יש ארגוני חסד שמטפלים בסידורי ההלוויה ובקבורה".

נקודות אור

בשנים האחרונות התרבו מקרים של קרובי משפחה התוקפים את הצוות הרפואי. "גם אני עברתי השפלות, קללות, אימים, הרמת קול", הוא מעיד. "אנחנו עושים את כל המאמצים לנהוג ברפואת בבני המשפחה ולהסביר את

הליצן שנכנס לבית-כנסת חב"ד ברחוב רבי חייא באלעד, דקות מספר לפני קריאת המגילה, הצליח להצחיק את המתפללים ולהכניסם לאווירת הפורים. איש לא ידע מניין בא. לו ידעו, ספק אם היו צוחקים כליכך.

ה'ליצן' בא היישר מהמחלקה הסייעודית בבית הרפואה 'מעייני הישועה' בבני-ברק. הוא שהה שם כל השבת, במסגרת תפקידו כאח. טיפל בקשישים סיעודיים, וגם ליווה משפחה שנפרדה מסבתה, בת התשעים וחמש, שנפטרה במקום. כל זה לא הפריע לו להיכנס לשמחת הפורים. "מה שאני עובר רק מחזק אותי ומגביר את תעצומות הנפש להתמודד", הוא אומר.

חובש קרבי

כבר שלושיעשרה שנים משמש ר' אליהו רוסיין (54) בתפקיד אח במחלקה הסייעודית. "אח? אנחנו דווקא רואים בו מעין אבא לחולים", מספר אחד מאנשי הצוות, העובד עמו. רוסיין נולד בחולון להורים ניצולי שואה. "משפחתו של אבא ברחה עם תחילת המלחמה לרוסיה", הוא מספר, "זכות זה נשאר בחיים".

בילדותו גדל באווירה לא-דתית. "רק ביום הכיפורים הלכנו לתפילת 'נעילה', ובוהה הסתיים הפרק היהודי לאותה שנה", אומר רוסיין, ומלטף את זקנו הלבן. כשהתגייס לצה"ל שימש חובש קרבי. השתתף במבצע ליטני ובמלחמת שלום

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

צורת לוחות הברית

שאלה: האם נכון לצייר את לוחות הברית בפרוכות ועל מעילי ספרי תורה כשראשיהם מעוגלים?

תשובה: הלוחות הם יסוד ושורש כל התורה כולה, ולכן חשוב שהציור שלהם ייצג נאמנה את מסורת ישראל.

אמרו חז"ל: "הלוחות אורכן שישה [טפחים] ורוחבן שישה", ובהמשך יש חשבון: "כמה לוחות אוכלות בארון?", היינו שהלוחות מילאו את כל החלל ולא הותירו שום מקום ריק בארון, כמאמר חז"ל (זבחים פח, א) "כלי שרת אינן מקדשין אלא מלאין", וכמפורש ברבנו בחיי בפרשתנו. מכאן שהלוחות היו מרובעים גם בציוד העליון.

בדברי חז"ל אין שום מקור שהלוחות היו עגולים מלמעלה, אלא להפך, ועל כן ברור שצורה זאת באה ממדפיסים או מצנזורים גויים, שהיו מציירים

מלאך עם חיוך. ר' אליהו רוסיין

המצב, אך יש המגיבים בקיצוניות. אני משתדל להיות מהנעלבים ואינם עולבים. ברוב המקרים משיגים האנשים האלה את מספר הטלפון שלי ומבקשים סליחה. זו נקודת אור ולימוד זכות על עם ישראל".

עבודתו של רוסיין אינה מסתכמת בחלק הרפואי. פעמים רבות הוא משמש מעין פסיכולוג שמעניק אוזן קשבת. פעם בשלושה שבועות הוא נשאר למשמרת בשבת. בליל שבת הוא עושה קידוש רק כשהוא מסיים לדאוג לאחרון המטופלים במחלקה. "איש לא חייב אותי להישאר. זה עניין של נתינה זולת", הוא מסביר.

צימרים אחרונים -

נופש פחב"ד

כפר נאמן על שפת ים ירוק

יוני כהנא GROUP
052-09-8616-770
www.ykg.co.il

כפר שקט ומדהים בין הרי הגולן לשפת הים. צימרים מרווחים ורוח רעננה פזיז.

פנסיון מלא ברמה גבוהה לפי החומות החב"דיות בהכשר המהודר של הרב בחן יורקוביץ.

גפן בסד

החברה החרדית לניטוח ולפיננסים
077-444-7777

מישהו שומר על החיילים?!

דיסקית רוחנית שמירה והגנה לחיילים

תליון קדוש נוסף לשרשרת הדיסקיות של החיילים המאגד את כל התורה, ספר התהילים וספר התנ"ך. ממזער במיקרופילם התליון בעל חור להשחלה והוא מהווה מעין תליון נוסף לשרשרת הדיסקיות של החיילים.

להזמנות צלצלו: 03-9606431
שלום מישראל יודאיקה כפר חב"ד - www.770.MN

מעוביין לקנות ספרי תורה פסולים

(גם מיועדים לגניזה) וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...

052-9772525